

УДК 811.161.1

Ільчук К. І.

старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ЗАНЯТТЯХ З МОВИ В ГРУПАХ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Якість викладання російської/української мови для іноземних студентів залежить від застосування найбільш ефективних методів навчання, використання не тільки традиційних методик, але й інноваційних, які б мотивували студентів на вивчення мови, стимулювали їх активність і креативність та зацікавленість в удосконаленні знань. Інноваційні стратегії насамперед орієнтовані на інтерактивність, практику спілкування, діалогову взаємодію, сприяють залученню до навчального процесу всіх його учасників, де відбувається обмін знаннями, ідеями, способами діяльності. Мета цієї роботи – проаналізувати особливості впровадження інноваційних технологій в групах іноземних студентів основного етапу навчання на заняттях з мови та зацентрувати увагу на деяких ефективних прийомах впровадження.

Інноваційним інтерактивним методам навчання присвячені роботи таких науковців і методистів, як Дроздова І. П., Кратасюк Л., Кремень В. Г., Онуфрієнко Г. С., Паламар Л. М., Щукін А. Н. та інших. До інтерактивних методів відносимо рольові ігри (різновид рольових ігор – ділові ігри), «мозковий штурм», «світове кафе», «кейс-метод», тематичну дискусію, семінари-диспути, прийоми кластера, сінквейна, лист по колу тощо. Одним із найбільш ефективних інтерактивних прийомів на старших курсах є ділова гра. Імітуючи реальні ситуації за допомогою «справжніх», а не «навчальних» ролей, вона забезпечує формування умінь і павичок, необхідних для розв'язання професійних ситуацій. Так, наприклад, серед студентів спеціальності «Міжнародні економічні відносини» може бути проведена ділова гра «Умови підписання міжнародного контракту з представниками американської фірми щодо постачання смартфонів».

Для активізації роботи в групах, для залучення всіх студентів доцільно використати стратегію «мозкового штурму». Це колективне створення нових ідей, які можна отримати за короткий проміжок часу: 1) Спочатку дається для групи учасників проблемна тема (наприклад, «Авіаційні матеріали майбутнього» або «Використання дронів у майбутньому»); 2) Потім пригадується все, що відомо із запропонованої теми; 3) Далі пропонується якнайбільше варіантів вирішення проблеми, в тому числі і найфантастичніші; 4) Всі висунуті ідеї фіксуються, не критикуються, не ставляться запитання; 5) Після отримання інформації – все систематизується за певними ознаками. Цей метод стимулює креативність, активність, комунікацію, мотивує працювати всіх студентів.

Для узагальнення і повторення матеріалу можна запровадити прийом кластера: на дошці умовно малюється сонячна система – в центрі зірка, (це наша тема, наприклад, «Елементи авіаційного двигуна»), від неї відходять планети – крупні смислові одиниці (це основні елементи двигуна: компресор, камера згоряння, турбіна, сопло), а далі відходять супутники – те, що наповнює основні елементи.

Інноваційні вимоги до підготовки іноземних спеціалістів передбачають залучення інформаційних комп'ютерних технологій на заняттях з мови. Це вимога часу, часу діджиталізації. Сучасних студентів, які повністю залежать від новітніх гаджетів, не може вже задовольнити тільки дошка, крейда і підручник. Використання інформаційних технологій може відбуватися різними способами, відповідно до потреб конкретного заняття, рівня володіння комп'ютерними програмами та наявності технічних засобів. Це можуть бути підручники в електронному вигляді, електронні підручники, комп'ютерне тестування та різноманітні комп'ютерні програми (готові продукти), окремі типи файлів, комп'ютерні об'єкти (текст, таблиця, графік, зображення, відео, аудіо, анімація тощо); створення власних розробок (інтеграція різних об'єктів в один формат – презентації, інтерактивні презентації, аудіоролики, відеофільми, web-сторінки, віртуальні екскурсії), авторських продуктів (програми, ігри, тести тощо). Для створення мультимедійних презентацій частіше за всього використовують стандартний додаток Power Point. Можливості цієї програми дозволяють в одному слайді поєднувати як мовний текстовий блок, так і візуальний (фото, рисунок, таблиця, схема та відеоролик), а також різні стилі, фони, кольори, шрифти та інші графічні елементи, які полегшують розуміння та засвоєння навчального матеріалу. Мультимедійні презентації прискорюють та полегшують роботу над спеціальним науковим текстом. У процесі побудови монологу на професійну тематику з опорою на презентацію студент має можливість використовувати слова, схеми, таблиці та інший наочний матеріал. Так, наприклад, на слайді, де показано принцип роботи камери згоряння, крім

опису процесу, є схематичні рисунки даного процесу, а також є відеоролик, де показано цей процес.

Отже, інноваційні методи роблять освітній процес більш креативним, дають змогу продуктивно узагальнити матеріал, сприяють залученню всіх студентів до роботи, забезпечують інтерактивність, відповідають потребам часу. Проте інноваційні методи не можуть повністю замінити традиційні, які залишаються провідними. Тому інноваційні та традиційні методи повинні використовуватися паралельно на заняттях з мови в групах іноземних студентів.